

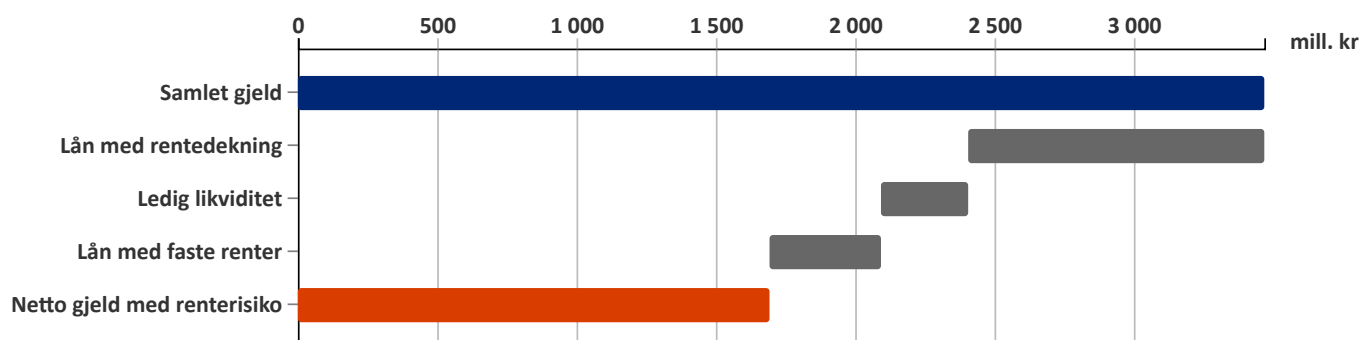
Molde kommune

Finansrapport
for 2018

1 Hovedoversikt	1
1.1 Netto gjeld med renterisiko	1
1.2 Nøkkeltall	1
1.3 Oppsummering	1
2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning	2
2.1 Kortsiktig aktiva	2
2.2 Langsiktig aktiva	2
2.3 Passiva	2
2.4 Kommentar	2
3 Ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål	3
3.1 Likviditetsutvikling	3
3.2 Plassering av ledig likviditet	3
3.3 Renter på ledig likviditet	3
3.4 Kommentar	3
3.5 Sammensetning av ledig likviditet	4
3.6 Kommentar	4
4 Langsiktige aktiva	5
4.1 Markedsverdi	5
4.2 Avkastning	5
4.3 Sammensetning	5
4.4 Kommentar	5
5 Gjeld	6
5.1 Samlet gjeld	6
5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld	6
5.3 Lånekilder	6
5.4 Kommentar	6
5.5 Sammensetning av gjeld	7
5.6 Kommentar	7
6 Nedbetaling av gjeld	8
6.1 Løpetid på lån	8
6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år	8
6.3 Avdrag på lån	8
7 Finansiell risiko	9
7.1 Nøkkeltall	9
7.2 Stresstest (1 pst. renteøkning)	9
7.3 Andel faste renter	9
7.4 Lengde på faste renter	10
7.5 Årlige rentekostnader	10
7.6 Netto gjeld per innbygger	10
8 Renter	11
8.1 Egne rentebetingelser	11
8.2 Markedsrenter	11
8.3 Historisk renteutvikling	11
8.4 Den norske rentekurven	11
8.5 Kommentar	11
9 Vedlegg	12
9.1 Eksisterende lån	12
9.2 Rentebytteavtaler	13
9.3 Om finansrapporten	14
9.4 Ordliste	14
9.5 Disclaimer	17

1 Hovedoversikt

1.1 Netto gjeld med renterisiko

	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Samlet gjeld	3 468	3 338	131
- Lån med rentedekning	1 063	1 007	56
- Ledig likviditet	313	334	-21
- Lån med fast rente	400	400	0
= Netto gjeld med renterisiko	1 693	1 597	95

1.2 Nøkkeltall

	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Stresstest av "Netto gjeld med renterisiko" (1 pst.)	16,9	16,0	1,0
Lengde på faste renter	4 år, 11 mnd	5 år, 11 mnd	-12 mnd
Løpetid på lån	4 år, 8 mnd	3 år, 7 mnd	1 år, 1 mnd
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	590	1 450	-860
Langsiktige aktiva	238	94	144

1.3 Oppsummering

Hovedoversikten viser Molde kommunes samlede gjeld ut fra et renterisikobilde. Kommunen har en total gjeld på nesten 3,5 mrd. kroner. Av dette er 1,06 mrd. kroner rentesikret gjennom gjeld knyttet til startlån, utleieboliger, selvkostområdet og lån til investeringer som gir rentekompensasjon (jf. punkt 5.4). Videre har kommunen 313 mill. kroner i ledig likviditet og lån med fastrente på 400 mill. kroner (rentebytteavtaler). Av den totale gjelden er det 1,69 mrd. kroner som innehar renterisiko, noe som betyr at en renteendring vil gi direkte utslag for kommunekassen.

Stresstesten viser at dersom renten øker med 1 pst. på netto gjeld med renterisiko, vil dette medføre en økt rentekostnad på 16,9 mill. kroner. I tillegg vil en stresstest på den eksterne forvaltningen, med 1 pst. renteøkning og 25 pst. verdifall på aksjer, medføre en økt netto renteutgift på 8,2 mill. kroner.

Alle tall som rapporteres i finansrapporten er konserntall (eks. Molde Havnevesen KF)

2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning

2.1 Kortsiktig aktiva

	Ja	Nei
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Forvaltning av ledig likviditet er i henhold til finansreglementet	✓	

2.2 Langsiktig aktiva

	Ja	Nei
Kommunen har langsiktige finansielle aktiva	✓	
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Det utarbeides egen rapport	✓	
Forvaltningen er i henhold til finansreglement	✓	

2.3 Passiva

	Finansreglement			Faktisk forvaltning	
	Krav	Min	Maks	31.12.2018	31.12.2017
Største lån i prosent av samlet gjeld				13,0 %	13,5 %
Andel lån med "Faste renter" av "Samlet gjeld"				11,5 %	12,0 %
Andel "Netto gjeld med renterisiko" av "Samlet gjeld"				48,8 %	47,9 %
Faste renter av "Gjeld som belaster kommunekassen"				18,4 %	19,4 %
Rentebinding, faste renter	✓	0,3	5,0	4 år, 11 mnd	5 år, 11 mnd
Gjeld som må refinansieres innen 1 år				17,0 %	43,4 %
Renter og avdrag som andel av frie inntekter				11,4 %	0,0 %

2.4 Kommentar

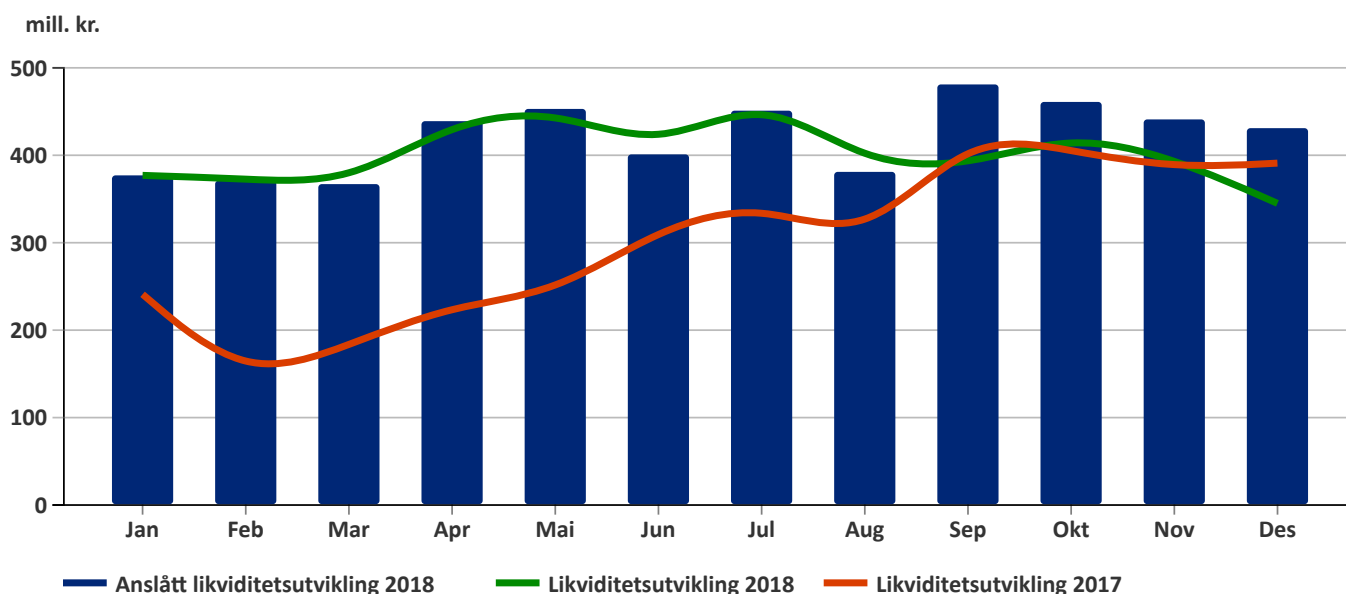
Nytt finansreglement ble vedtatt 20.09.2018.

Tabell 2.3 viser at finansreglementet har definert krav på ett av de syv punktene som er listet opp. Kommunen skal ha en vektet bindingstid på den samlede gjeldsporteføljen som ligger på mellom 0,25 og 5 år. Dette er et uttrykk for vektet gjennomsnittlig løpetid (tid til forfall) på låneporteføljen. Ved å spre tidspunkt på forfall vil refinansieringsrisikoen reduseres. Tallene som rapporteres under faktisk forvaltning på dette punktet viser gjennomsnittlig bindingstid på de faste rentene (rentebytteavtalene), og ikke på den totale gjeldsporteføljen som kommunen har definert krav på.

Dagens forvaltning er i henhold til finansreglementet.

3 Ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål

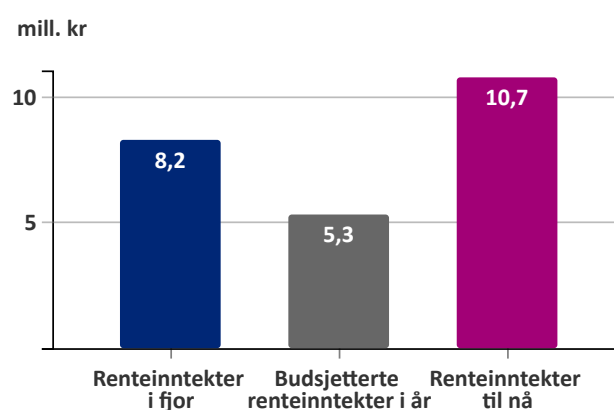
3.1 Likviditetsutvikling

3.2 Plassering av ledig likviditet

	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Hovedbank	312,9	333,4	-20,5
Andre banker	0	0,2	-0,2
Rentepapirer	0	0	0
Aksjer	0	0	0
Sum	312,9	333,6	-20,7

3.3 Renter på ledig likviditet

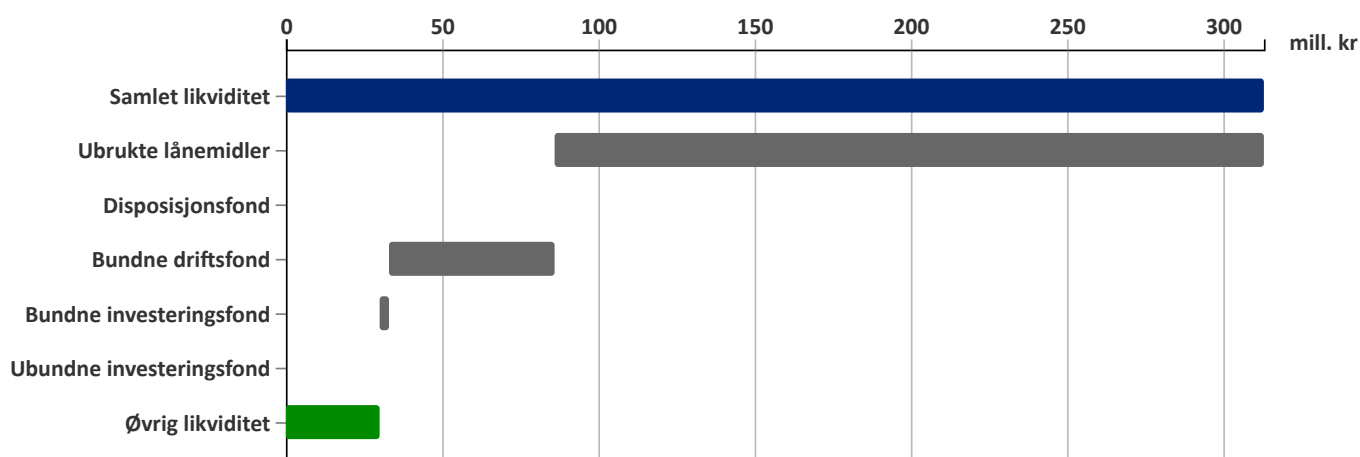
3.4 Kommentar

Med «ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål» menes midler som skal kunne være tilgjengelig for å dekke kommunens betalingsforpliktelser etter hvert som de forfaller innenfor en kort og mellomlang tidshorisont. Disse midlene skal forvaltes med lav finansiell risiko og høy likviditet, i all hovedsak gjennom plassering i bankinnskudd innenfor kommunens konsernkontoavtale.

Når det gjelder kortsiktig likviditet som er plassert på konti hos hovedbankforbindelsen, har dette gitt en avkastning på 7,0 mill. kroner i 2018. Gjennomsnittlig innskuddsrente for 2018 ble 1,53 pst., som er høyere enn det som ble lagt til grunn i opprinnelig budsjett (1,35 pst.). Vilkår hos Molde kommunes hovedbankforbindelse er 3 mnd. Nibor + 42,5 basispunkter på løpende driftslikviditet. Per 31.12.2018 var 3 mnd. Nibor på 1,27 pst.

De totale renteinntektene for 2018 ble 10,7 mill. kroner, som er 5,4 mill. kroner høyere enn budsjettet. Renteinntektene består hovedsakelig av renter på bankinnskudd, renter fra startlån og annet utlån, samt forsinkelsesrenter.

3.5 Sammensetning av ledig likviditet

	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Ledig likviditet	313	334	-21
- Ubrukte lånemidler	227	265	-38
- Disposisjonsfond	0	107	-107
- Bundne driftsfond	53	59	-6
- Bundne investeringsfond	3	3	0
- Ubundne investeringsfond	0	0	0
= Øvrig likviditet	30	-100	130

3.6 Kommentar

Denne oversikten viser sammensetningen av ledig likviditet. Mesteparten av disse midlene består av ubrukte lånemidler, som er redusert med 38 mill. kroner siden 31.12.2017. Av de 227 mill. kronene i ubrukte lånemidler ligger 150,3 mill. kroner i morselskapet og resten i de kommunale foretakene.

I praksis regnes kommunens fondskapital som en del av likviditeten. Det som mer enn noe annet belaster kommunens likviditet er bokført premieavvik og selgerkreditt, som ved årsskifte 2018 var balanseført med henholdsvis 151,9 mill. kroner og 21,5 mill. kroner.

Disposisjonsfond er ikke med i kapittelet vedr. ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål fra 2018, siden dette beregnes som langsiktige finansielle aktiva. Dette er i henhold til finansreglement som ble vedtatt 20.09.2018. Av kommunens disposisjonsfond skal 50 pst. likevel forvaltes som kortsiktig likviditet. Det forutsettes at fondene ikke er disponert til andre formål.

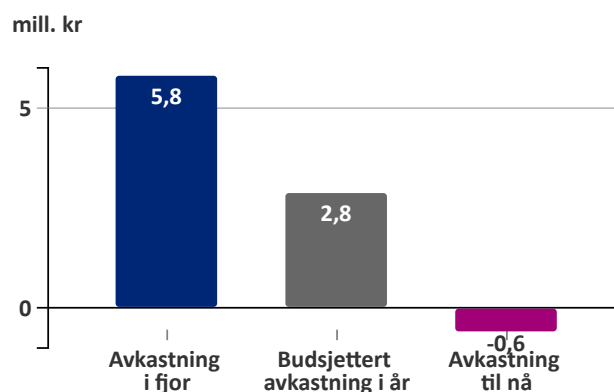
Ubundet investeringsfond blir ikke rapportert her, siden dette er å regne som langsiktige aktiva.

4 Langsiktige aktiva

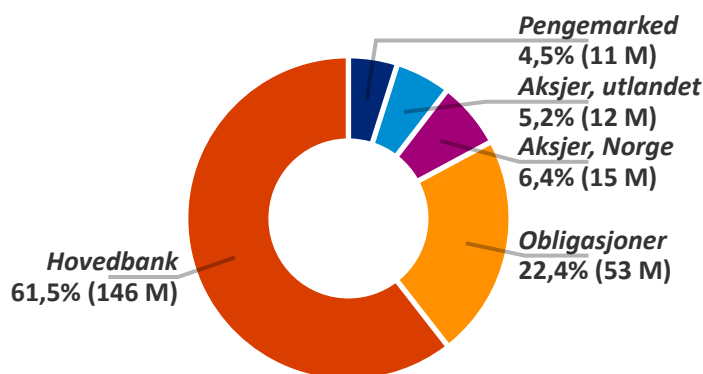
4.1 Markedsverdi

	31.12.18	31.12.17	Endring
Bank	146	2	144
Pengemarkedet	11	10	0
Obligasjonsmarked	53	52	1
Aksjer	28	29	-2
Sum	238	94	144

4.2 Avkastning

4.3 Sammensetning

4.4 Kommentar

Molde kommunes langsiktige finansielle aktiva er definert som kommunens midler avsatt til disposisjonsfond og ubundet investeringsfond. Kommunen har per 31.12.2018 en driftsbuffer i form av midler på disposisjonsfond på 143,7 mill. kroner. Disse er plassert innenfor kommunens konsernkontoavtale.

De langsiktige finansielle aktivaene som forvaltes eksternt, består utelukkende av midler på ubundet investeringsfond. Figuren over viser hvordan midlene som forvaltes av Pareto Asset Management AS er sammensatt. Ved utgangen av 2018 hadde disse midlene en markedsverdi på 91,4 mill. kroner, noe som gav et urealisert tap på 0,6 mill. kroner for året. Den annualiserte avkastningen for året havnet på -0,63 pst., som er vesentlig lavere enn det så lå til grunn i revidert budsjett (3 pst.)

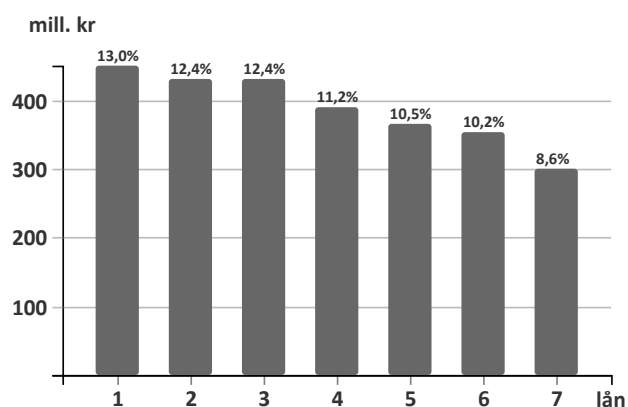
Stresstest på de langsiktige aktivaene som forvaltes eksternt, hvor det legges til grunn 1 pst. renteøkning og 25 pst. verdifall på aksjer, gir en økt netto finanskostnad på 8,2 mill. kroner.

5 Gjeld

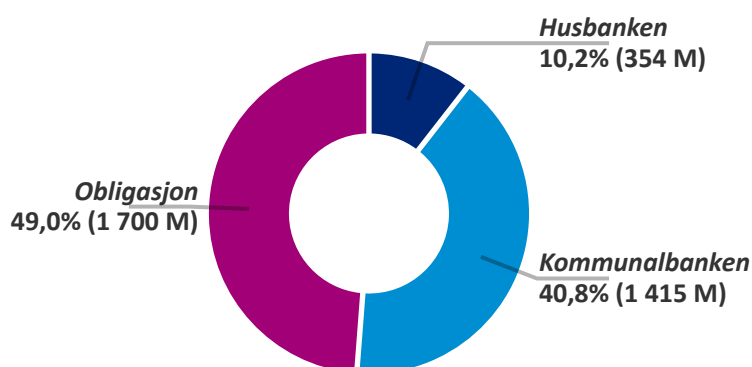
5.1 Samlet gjeld

	31.12.18	31.12.17	Endring
Kommunalbanken	1 415	1 150	265
Husbanken	354	298	56
KLP	0	0	0
Obligasjoner	1 700	1 890	-190
Sertifikater	0	0	0
Andre	0	0	0
Sum	3 468	3 338	131

5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld

5.3 Lånekilder

5.4 Kommentar

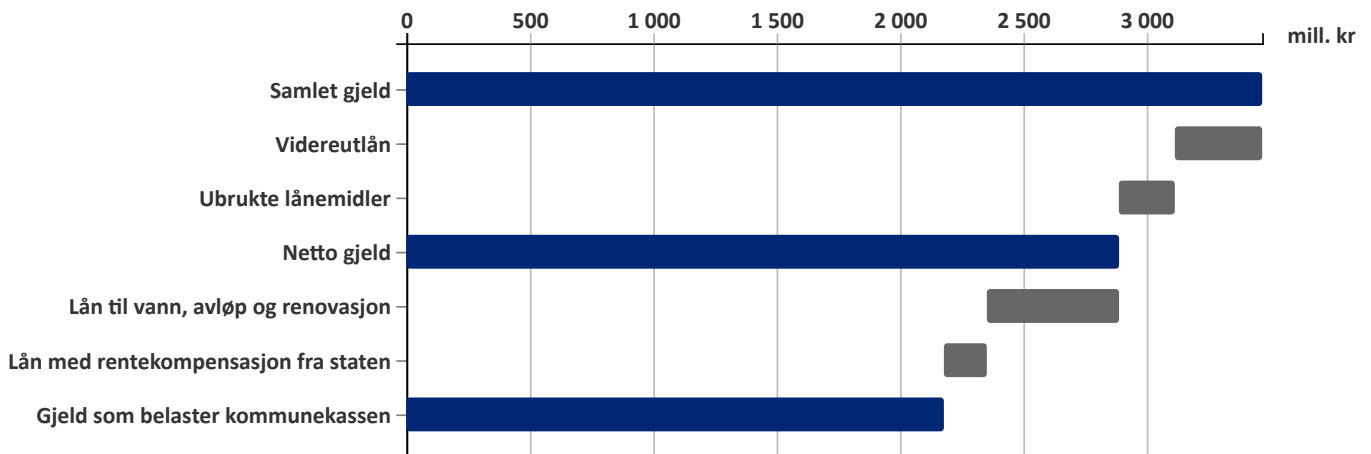
Molde kommune har 4 bulletlån (lån uten avdrag) i Kommunalbanken og 5 obligasjonslån. Disse utgjør ca. 90 pst. av den totale låneporteføljen.

Kommunen har også en rekke mindre startlån i Husbanken. I denne rapporteringen er alle Husbanklånene slått sammen og definert som lån med flytende rente. Lån i Husbanken har økt med 56 mill. kroner siden årsskifte som følge av årets opptak av startlån.

I løpet av året er 4 lån refinansiert, samt at det er foretatt nye låneopptak på 164,7 mill. kroner. Anbudskonkurranser gjennomføres av kommunens eksterne gjeldsforvalter, Pareto Asset Management AS.

Molde kommune har som mål å ha en låneportefølje som består av færrest mulig lån. Samtidig skal refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.

5.5 Sammensetning av gjeld

	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Samlet gjeld	3 468	3 338	131
- Videreutlån	354	298	56
- Ubrukte lånemidler	227	265	-38
= Netto gjeld	2 888	2 775	113
- Lån til vann, avløp og renovasjon	536	522	14
- Lån med rentekompensasjon fra staten	174	187	-14
= Gjeld som belaster kommunekassen	2 178	2 066	112

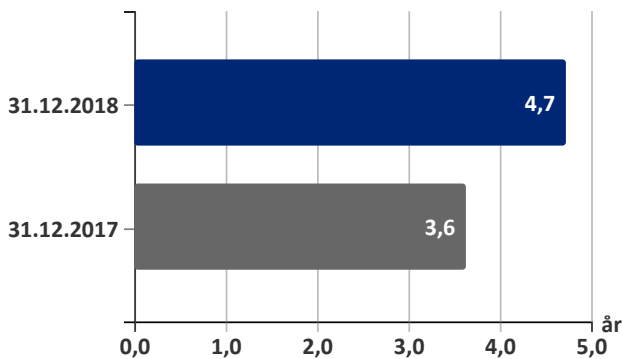
5.6 Kommentar

Figuren viser hvordan gjeldsporteføljen er sammensatt. Molde kommune har ved utgangen av 2018 en samlet gjeld på nesten 3,5 mrd. kroner. Av disse knytter 354 mill. kroner seg til videreutlån, som består av startlån og gjeld tilknyttet utleieboliger. Denne gjelden blir tilbakebetalt i form av renter og avdrag fra lånemottaker, eller gjennom leieinntekt på utleieboliger. Videre har kommunen 227 mill. kroner i ubrukte lånemidler. Trekker man ut videreutlån og ubrukte lånemidler, sitter kommunen igjen med en nettogjeld på 2,9 mrd. kroner.

Lån knyttet til VARFS-formål (dvs. selvkostområdet som her er definert som Molde Vann og Avløp KF) utgjør 536 mill. kroner. Rentekostnad på lån knyttet til finansiering av selvkostområdet blir sikret gjennom gebyr fra abonnentene. Kommunen mottar rentekompensasjon på enkelte av investeringene som er gjort i helsebygg, kirker og skole- og svømmeanlegg (ut fra gitte kriterier). Lån hvor en mottar rentekompensasjon fra staten utgjør 174 mill. kroner. Gjeld som belaster kommunekassen blir etter dette på 2,2 mrd. kroner.

6 Nedbetaling av gjeld

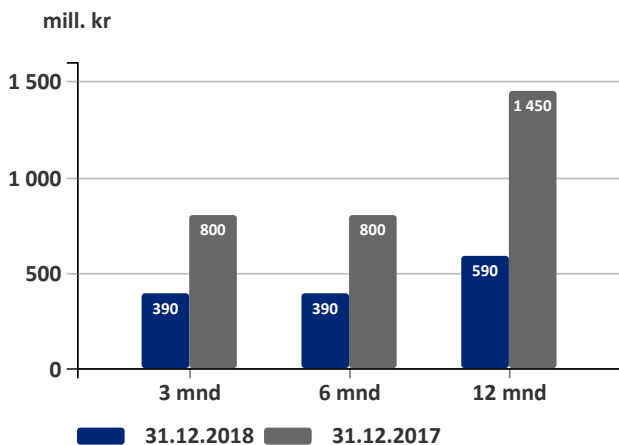
6.1 Løpetid på lån

Kommentar

Molde kommune har ved årsskifte 2018 en vektet løpetid (tid til forfall) på 4,7 år på den totale låneporteføljen. Utviklingen viser en økning i løpetid, noe som gir redusert refinansieringsrisiko.

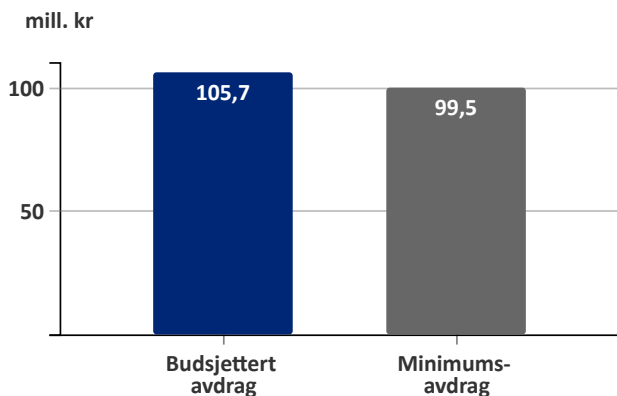
6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år

Kommentar

Figuren viser hvor stort volum av gjeldsporteføljen som må refinansieres i løpet av de neste 12 månedene. Innen 6 måneder må Molde kommune refinansiere et lån på 390 mill. kroner.

6.3 Avdrag på lån

Kommentar

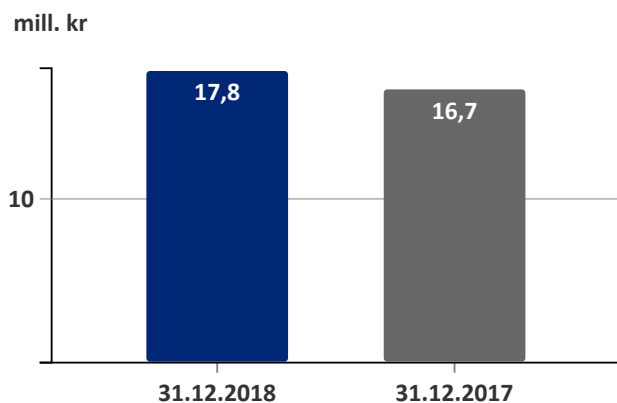
Minsteavdrag for konsernet er beregnet ved bruk av vektet modell og er beregnet til 99,3 mill. kroner. Betalte avdrag i 2018 er 99,5 mill. kroner. I regnskapet skal det høyeste beløpet av beregnet minsteavdrag og betalte avdrag utgiftsføres. I regnskapet er det derfor utgiftsført 99,5 mill. kroner. Dette er 0,2 mill. kroner over beregnet minsteavdrag, og 6,2 mill. kroner under budsjettert minsteavdrag.

7 Finansiell risiko

7.1 Nøkkeltall

Renterisiko	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Stresstest av "Gjeld som belaster kommunekassen" (1 pst.)	17,8	16,7	1,1
Faste renter av "Lån som belaster kommunekassen"	18,4 %	19,4 %	-1,0 p.
Lengde på faste renter (år)	5,0	6,0	-1,0
Anslag på årlig rentekostnad	51,5	48,8	2,7
Budsjettert årlig rentekostnad	52,7	50,7	2,0
Likviditetsrisiko			
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	590	1 450	-860
Løpetid på lån (år)	4,7	3,6	1,1
Gjeld			
Netto gjeld (mill. kroner)	2 888	2 775	113
Netto gjeld per innbygger (tusen kroner)	107	103	3

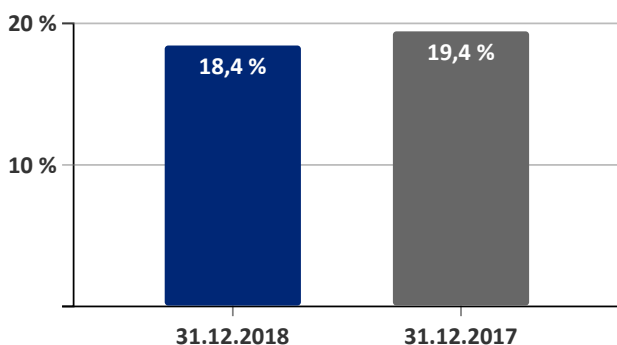
7.2 Stresstest (1 pst. renteøkning)

Kommentar

Stresstesten viser hvor mye rentekostnadene øker dersom renten går opp med 1 pst. på gjeld som belaster kommunekassen (eks. gjeld med fastrente). Ved utgangen av 2018 vil 1 pst. økning medføre at rentekostnadene øker med 17,8 mill. kroner.

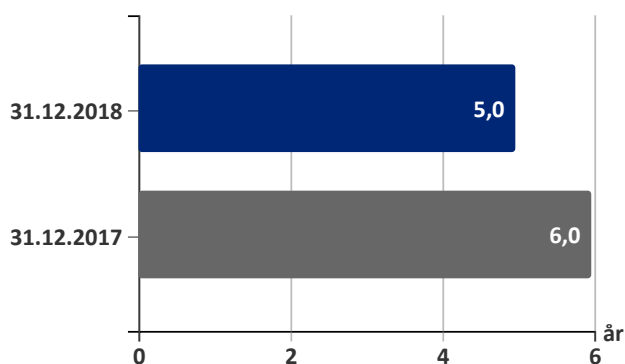
7.3 Andel faste renter

Kommentar

Per 31.12.2018 har Molde kommune fastrente på 18,4 pst. av gjelden som belaster kommunekassen. Andel fastrente av samlet gjeld har gått ned 1,0 pst. siden samme tidspunkt i fjor.

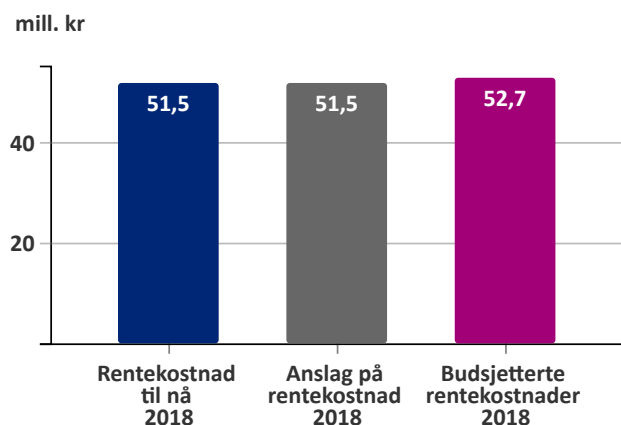
7.4 Lengde på faste renter

Kommentar

Lengde på faste renter har gått ned fra 6 til 5 år siden 31.12.2017. Dette knytter seg til gjennomsnittlig varighet på de to rentebytteavtalene kommunen har inngått.

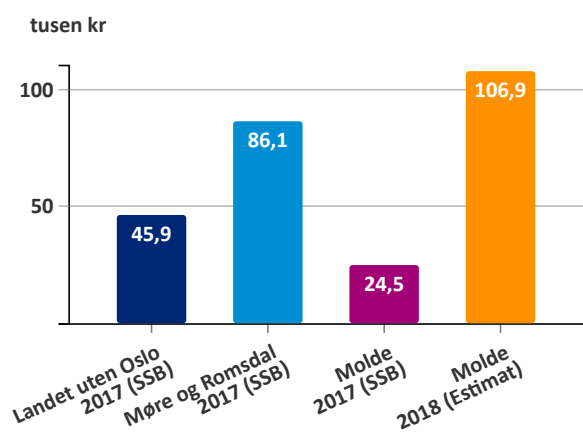
7.5 Årlige rentekostnader

Kommentar

Rentekostnadene for 2018 ble på 51,5 mill. kroner. Dette er 1,2 mill. kroner lavere enn budsjettert. Gjennomsnittlig rente på alle lån ble i 2018 på 1,58 pst.

7.6 Netto gjeld per innbygger

Kommentar

Molde kommune ligger over gjennomsnittet i Møre og Romsdal når det gjelder nettogjeld per innbygger. Grafen viser feil tall for Molde i 2017. I følge SSB er riktig tall for 2017 111,4 tusen kroner per innbygger. Basert på det så har nettogjelden per innbygger blitt redusert siden årsskiftet.

Grafen vil bli rettet til neste rapportering.

8 Renter

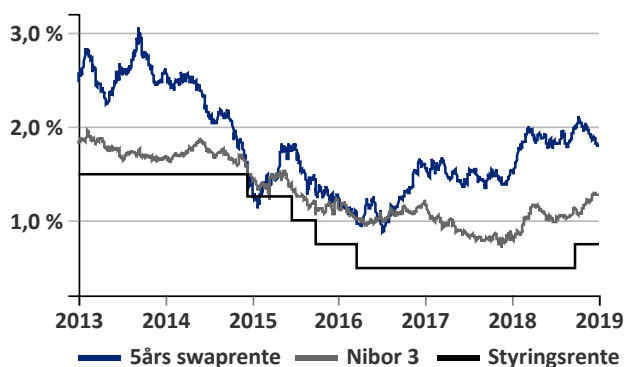
8.1 Egne rentebetingelser

	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Flytende lån	1,65 %	1,23 %	41 p.
Fastrentelån	0,00 %	0,00 %	0 p.
Rentebytteavtaler	2,21 %	2,21 %	0 p.
Gjennomsnittlig rente	1,70 %	1,34 %	37 p.

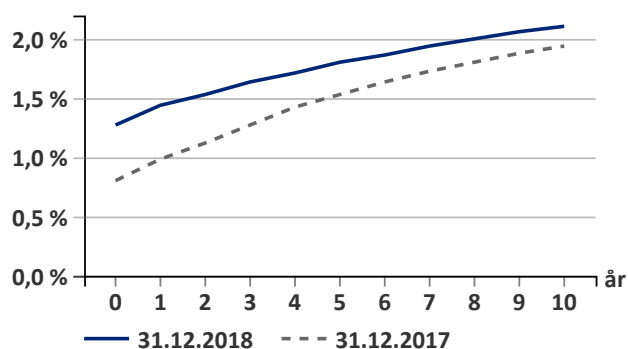
8.2 Markedsrenter

	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Norges Banks styringsrente	0,75 %	0,50 %	25 p.
3 mnd. Nibor	1,27 %	0,81 %	46 p.
5 års swaprente	1,80 %	1,54 %	26 p.
10 års swaprente	2,11 %	1,94 %	17 p.

8.3 Historisk renteutvikling

8.4 Den norske rentekurven

8.5 Kommentar

9 Vedlegg

9.1 Eksisterende lån

Nr	Lånegiver/lånenr	Rentetype	Hovedstol	Rente	Rentebinding	Løpetid lån
1	Obligasjoner_NO0010789050	NIBOR 6M	250 000 000	1,745 %	3 mnd, 0 d	1 år, 8 mnd
2	Obligasjoner_NO0010759731	NIBOR 3M	389 800 000	1,930 %	1 mnd, 15 d	2 mnd, 19 d
3	Obligasjoner_NO0010774961	NIBOR 3M	200 000 000	1,708 %	1 mnd, 15 d	8 mnd, 21 d
4	Kommunalbanken_20170465	NIBOR 3M	450 000 000	1,610 %	1 mnd, 15 d	2 år, 2 mnd
5	Kommunalbanken_20170190	NIBOR 6M	300 000 000	1,710 %	3 mnd, 0 d	1 år, 2 mnd
6	Obligasjoner_NO0010819659	NIBOR 3M	430 000 000	1,554 %	1 mnd, 15 d	3 år, 2 mnd
7	Obligasjoner_NO0010819667	NIBOR 3M	430 000 000	1,589 %	1 mnd, 15 d	3 år, 8 mnd
8	Husbanken_SumAlleHusbanklån	p.t.	353 583 841	1,494 %	14 d	25 år, 5 mnd
9	Kommunalbanken_20180362	NIBOR 6M	300 000 000	1,685 %	3 mnd, 0 d	4 år, 8 mnd
10	Kommunalbanken_20180363	NIBOR 6M	365 000 000	1,520 %	3 mnd, 0 d	2 år, 8 mnd
			3 468 383 841	1,646 %	1 mnd, 27 d	4 år, 8 mnd

9.2 Rentebytteavtaler

Nr	Kontraksnummer	Hovedstol	Fastrente	Start dato	Gjenstående løpetid
1	2016102606283	200 000 000	1,60 %	28.10.2016	7 år, 8 mnd
2	2014011714210	200 000 000	2,82 %	21.01.2014	2 år, 2 mnd
2		400 000 000	2,21 %		4 år, 11 mnd

9.3 Om finansrapporten

Finansrapporten er utformet etter § 7 i Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning og gir en beskrivelse av følgende forhold:

- Kommunens finansielle risiko
- Hvordan aktiva og passiva er sammensatt
- Markedsverdi for aktiva, både samlet og for hver gruppe av aktiva
- Verdi for passiva og verdi av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i kommunens finansielle risiko
- Aktuelle markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser
- Avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen

9.4 Ordliste

Begrep	Definisjon
Anslag på årlig rentekostnad	Er et oppdatert anslag på kommunens rentekostnad for samlet gjeld. Estimater består av påløpte rentekostnader frem til rapporteringstidspunktet og estimerte rentekostnad for gjenstående måneder av året for samlet gjeld.
Avdrag på lån	Kommuneloven stiller krav til avdragsnivå på investeringer. Rapporten viser kommunens budsjetterte avdrag inneværende år og kommunens lovpålagte minimumsavdrag.
Avkastning, langsiktig aktiva	Er et oppdatert anslag på kommunens avkastning på langsiktig aktiva. Avkastningen er summen av renteinntekter, verdistigning på aksjer og utbytte. Kommunens langsiktige aktiva skal være definert i finansreglementet. Se også renter på ledig likviditet.
Avkastning til nå	Avkastning på kommunens langsiktige aktiva på rapporteringstidspunktet. Se avkastning, langsiktig aktiva.
Budsjettert avkastning	Er budsjettert avkastning på kommunens langsiktige aktiva. Budsjetterte avkastning i år er det som er lagt til grunn i årets budsjett. Se avkastning langsiktig aktiva.
Budsjetterte renteinntekter i år	Er budsjetterte renteinntekter på kommunens kortsiktige aktiva. Dvs. renteinntekter på aktiva som ikke er vedtatt som langsiktig aktiva.
Bundne driftsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne driftsfond er som regel ubrukte tilskudd til bestemte formål.
Bundne investeringsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne investeringsfond er knyttet bestemte fremtidig investering som ikke kan omdisponeres til andre formål.
Disposisjonsfond	Avsetninger som kommunestyret kan disponere fritt. Midler på disposisjonsfond stammer fra tidligere års overskudd og er ment som en buffer mot uforutsette kostnader eller inntektssvikt. Midler som er vedtatt forvaltet som langsiktig aktiva er ikke en del av kommunens ledige likviditet.
Egne rentebetingelser	Rentebetingelser på kommunens gjeld vektet ut fra lånets størrelse
Flytende lån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med flytende rente
Fastrentelån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med fast rente
Rentebytteavtaler	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på rentebytteavtaler
Gjennomsnittsrente	- Viser kommunens gjennomsnittlige rente p.a. som et veid gjennomsnitt av flytende lån, fastrentelån og rentebytteavtaler

Begrep	Definisjon
Fast rente	Gjelder rente med bindingstid. Beregningen tar utgangspunkt i rente på lån med rentebinding over 1 år og alle avtaler om rentesikring (uavhengig av gjenstående bindingstid). Lån med rentebinding under 1 år er definert som flytende rente. Se Flytende rente
Flytende rente	Renter på alle lån uten rentebinding eller lån med rentebinding der gjenstående løpetid er under ett år. Alle lån med p.t. betingelser og nibor-lån er definert som flytende rente. Ingen rentebytteavtaler er definert som flytende rente.
Frie inntekter	Frie inntekter er midler kommuner og fylkeskommuner fritt kan disponere uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. De frie inntektene består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om vel 75 pst. av kommunens samlede inntekter (inkl. momskompensasjon).
Gjeld som belaster kommunekassen	Er Samlet gjeld med fradrag for ubrukte låne og lån hvor renten finansieres av andre kilder enn kommunekassen.
Gjennomsnittlig rente	Gjennomsnittlig rente er beregnet som et veid gjennomsnitt av rentesatser på lån og rentesatser på finansielle instrumenter.
Gjenstående løpetid	Den tiden som står igjen før lånet skal være innfridd eller nedbetalt i henhold til låneavtalen.
Husbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er boligpolitisk. Kommunens lån i Husbanken er ofte knyttet til videre utlån av Startlån til førstegangsetablerere.
KLP	Norges største pensjonsselskap. Eid av kommuner, helseforetak og andre med offentlig tjenstepensjon i selskapet. Tilbyr lån til offentlig eid virksomhet og andre som utfører offentlige tjenester.
Kommunalbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er å sikre kommunesektoren stabil og rimelig finansiering.
Kredittmargin	Rentepåslag långiver har på markedsrentene.
Langsiktig aktiva	Kommunens langsiktige finansielle aktiva skal være angitt i kommunens finansreglement.
Ledig likviditet	All aktiva som kommunestyret ikke har definert som langsiktig aktiva
Lengde på faste renter	Gjennomsnittlig rentebinding på lån med faste renter og rentesikringsavtaler og sier noe om forutsigbarheten på kommunens faste renter. Rentebindingsperioden for hver enkelt avtale vektet i forhold til summen av alle fastrenteavtalene.
Likviditetsutvikling	Viser faktisk likviditetsutvikling og beste anslag på likviditet gjennom året.
Løpetid på lån	Angir nedbetalingstid på samlet gjeld. Nedbetalingstid er normalt i samsvar med investeringsens levetid. I senere år er det blitt mer vanlig med kortere løpetid. Lånet må da refinansieres før investeringen er nedbetalt. Refinansieringsrisiko gjør at Kommunen derfor skal rapportere alle lån som må refinansieres innen de kommende 12 måneder.
Lån med rentedekning	Lån hvor rentekostnader er eksternfinansiert: a) alle lån med rentekompensasjon fra staten b) alle startlån og andre lån kommunen har lånt ut videre c) alle lån knyttet til vann, avløp og renovasjon (VARF-området)
Lån med rentekompensasjon fra staten	For å stimulere til rehabilitering og nybygg av skoler og svømmeanlegg, samt sikring og bevaring av kirkebygg mv. yter staten rentekompensasjon for påløpte kostnader til prosjektet. Ordningen med rentekompensasjon til skoler og svømmehaller ble avsluttet i 2016 og utfases over en 8 års periode.

Begrep	Definisjon
Lån som belaster kommunekassen	Samlede lån fratrukket videre utlån, ubrukte lånemidler og lån finansiert gjennom kommunale avgifter (vann, avløp og renovasjon mv).
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	Lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder. Er ofte avdragsfrie lån som inngår i en portefølje av lån med ulike løpetider.
Lån til vann, avløp og renovasjon	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet. Rentekostnader dekkes av brukerbetaling fra innbyggerne
Markedsrente	Generelt uttrykk for rentenivået med ulike løpetider i markedet.
Norges Banks styringsrente	Fastsettes av Norges Bank og er renten som banker får på innskudd i Norges Bank over natten
3 mnd. Nibor	Norwegian Interbank Offered Rate. Renten norske banker betaler for å låne seg imellom.
5 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 5 års faste rente eksklusiv kreditmargin
10 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 10 års faste rente eksklusiv kreditmargin
Markedsverdi	Beløpet markedet er villig til å betale for et verdipapir
Minimumsavdrag	Kommuneloven stiller krav til laveste avdragsnivå på lån. Summen av alle lovpålagte avdrag utgjør kommunens årlige minimumsavdrag. Budsjettert avdrag må minst være på nivå med kommunens minimumsavdrag.
Netto gjeld	Kommunens samlede innlån fratrukket videre utlån og ubrukte lånemidler.
Netto gjeld pr. innbygger	Netto gjeld delt på antall innbyggere i kommunen.
Obligasjoner, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid over 1 år og avtalt årlig rente. Dette kan være enkeltstående obligasjoner eller plassering i et obligasjonsfond.
Obligasjoner, gjeld	Et lån kommunen tar opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev som noteres på Oslo børs. Obligasjoner er vanligvis et lån med fast rente som har løpetid på minst ett år.
Pengemarked, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid under 1 år. Dette kan være enkeltstående sertifikater eller plassering i et pengemarkedsfond.
Rentebinding	Avtalt bindingstid på renten.
Rentebytteavtaler	Avtale om fast rente uten at det er knyttet et lån til avtalen. Er et alternativ til lån med faste renter og er vanlig å knytte opp til lån med flytende rente. Rentebytteavtaler er et fleksibelt verktøy for å sikre at kommunens andel med faste renter er i tråd med kommunens finansreglement.
Samlet gjeld	Kommunens totale innlån, eksklusive eventuelle pensjonsforpliktelser.
Samlet likviditet	Den likviditeten som kommunen har til disposisjon
Sertifikater, gjeld	Lån som kommunen kan ta opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev notert på Oslo børs. Sertifikater er et kortsiktig avdragsfritt lån som har en løpetid fra 3 måneder til 12 måneder.
Stresstest (1 pst)	Viser økonomiske konsekvenser ved en økning i rentenivået.
Stresstest av «Netto gjeld med renterisiko» (1 pst.)	Testen viser økning i netto rentekostnader hvis renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i kommunens samlede gjeld fratrukket «lån med rentedekning», «kommunens ledig likviditet (penger på konto, men ikke langsiktig aktiva)» og «lån med faste renter».
Stresstest av «Gjeld som belaster kommunekassen»	Testen viser økning av rentekostnad som belaster kommunekassen dersom renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i gjeld som belaster kommunekassen korrigert for lån med faste renter.
Ubrukte lånemidler	Midler som står på bankkonto i påvente av en investering / forbruk.

Begrep	Definisjon
Ubundne investeringsfond	Er avsetninger som kommunestyret kan disponere til investeringsformål. Midler på ubundne investeringsfond kan ikke disponeres til drift.
VARFS-formål	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet (vann, avløp, renovasjon, feiing og slam).
Vektet	Betyr at en tar hensyn til størrelsen på lånet (store lån teller mer enn små lån).
Vektet løpetid på lån	Uttrykk for gjennomsnittlig nedbetalingstid på låneporteføljen. Benevnes også som durasjon. Se definisjon Vektet.
Vektet rentebinding	Uttrykk for gjennomsnittlig bindingstid på renten og renteinstrumenter (rentebytteavtaler). Benevnes også som durasjon på rentebindingen. Se definisjon Vektet.
Videre utlån	Lån som kommunen har tatt opp for videre utlån til personer og virksomheter utenfor kommunen. Gjelder bl.a. startlån og lån til kommunale selskaper.
Øvrig likviditet	Gir et bilde av kommunens likviditet fratrukket fondsavsetninger og ubrukte lånemidler. Dersom Øvrig likviditet er negativ finansieres løpende betalingsforpliktelser av fondsavsetninger, ubrukte lånemidler, kassekreditt eller lån fra kommunens langsiktige aktiva.

9.5 Disclaimer

Kommuneportalen.no er eid av SpareBank 1 SMN og Finansrapporten er utarbeidet på bakgrunn av innrapporterte tall fra kommunen. SpareBank 1 SMN gir derfor ingen garantier for at innholdet i rapporten er riktig.

Det tas forbehold om at Finansrapporten kan inneholde tekniske unøyaktigheter eller feil. SpareBank 1 SMN fraskriver seg ethvert ansvar for ev. handlinger kommunen måtte foreta seg på bakgrunn av informasjon i finansrapporten.